

Foto: Berend te Hennepe

In een serie artikelen behandelt zweetwerkspecialist Bart Castelein verschillende aspecten van het zweetwerk. In deze aflevering legt hij uit dat omwille van de veiligheid tijdens de nazoek goede afspraken tussen jager en zweethondengeleider noodzakelijk zijn.

De aanschotplaats is gevonden en de prognose is dat er een nazoekteam nodig is om het stuk binnen te brengen. Beschik je niet over een vast team, dan kun je op de site van Stichting Zweethonden Nederland (www.zweethonden.nl) een ervaren nazoekteam bij jou in de buurt vinden. Spreek met de zweethondengeleider op een makkelijk te vinden plaats af. Voor de start van de nazoek bespreek je (nogmaals) duidelijk wat er is gebeurd; hoe tekende het stuk, wat was de vluchtrichting en welke pirschzeichen zijn gevonden op de aanschotplek. Het is zeer gewenst om afspraken te maken met buurjagers over nazoeken in elkaars veld. Vermoed je dat het aangeschoten stuk in een buurveld is gewisseld, licht de jachthouder dan voor de aanvang van de nazoek in.

Veiligheid

Afhankelijk van het jachtveld en de vermoedelijke verwonding van het stuk

kun je, na overleg met de zweethondengeleider, besluiten om mee te lopen tijdens de nazoek of op een strategische plek te gaan posten. Kies je voor het laatste, dan is de belangrijkste taak die van waarnemer en niet van schutter. Kun je niet aanwezig zijn bij de nazoek zorg dan voor een vervanger die op de hoogte is van de situatie in het veld. Denk aan de veiligheid, draag opvallende (signaal)kleding; je loopt vaak in onoverzichtelijk terrein met meerdere mensen en het kan voorkomen dat er snel geschoten moet worden. Alleen op uitdrukkelijk verzoek van de

zweethondengeleider geef je in een overzichtelijke situatie een vangschot af. De meeste zweethondengeleiders bepalen echter dat - uit oogpunt van veiligheid - een eventueel vangschot uitsluitend door hen wordt afgegeven. Neem daarom nooit een 'zweethondengeleider' zonder jachtakte in de arm, een dergelijk persoon kan immers geen vangschot afgeven (kies daarom alleen een team afkomstig van de zweethondenlijst op www.zweethonden.nl); de geleiders zijn in bezit van een jachtakte en de combinaties hebben meerdere examens, geënt op het echte nazoek-

Ervaring telt

Een prima 'zweetproefhond' maakt nog geen nazoekhond. Ik heb in de nazoekpraktijk enkele keren meegemaakt dat verwond wild al door een onervaren voorjager en dito hond was nagezocht. De ervaringen laten zich als volgt samenvatten: hond gewond, zwijn weg, verkeersongeluk, en een wandelaar de boom in gejaagd door een zwijn dat al lang binnen had moeten komen! Of de hele ochtend gezocht en niets gevonden, terwijl een ervaren hond het stuk in vijf minuten binnenbracht, helaas verbreed. Afgezien dat het inschakelen van een onervaren team levensbedreigende situaties op kan leveren, is het natuurlijk verre van weidelijk.

Tekst: Bart Castelein
Foto: Eline Verwoerd

werk, met goed gevolg afgelegd).

Zweethondengeleider heeft regie

Het is omwille van de veiligheid en een succesvolle afloop van de nazoek gewenst dat de zweethondengeleider – na samenspraak met de jachthouder – de regie in handen heeft. In Duitsland is zelfs bij wet geregeld dat de zweethondengeleider tijdens de nazoek Jagdleiter is. Hoe de zweethondengeleider precies te werk gaat, is afhankelijk van de persoon en hond(en), de wildsoort, de verwonding, het veld, etc. De zweethondengeleider zal altijd bij de aanschotplaats willen beginnen; een geoefend oog als het zijne of hare zal wellicht nog meer aanknopingspunten vinden die een indicatie geven over de aard van de verwonding. Voor de hond is het bovendien prettig om bij het begin van het spoor te beginnen. Ook de zweethond interpreteert op zijn manier de pirschzeichen en leidt daar een prognose uit af. Aan een ervaren zweethond is snel te merken of er wat te vangen is of niet. Zoals ieder roofdier zal de zweethond afwegen of het zin heeft energie te steken in het uitwerken van het zweetspoor. De jonge hond zal dit, als het goed is, altijd doen en verzamelt zo de benodigde ervaring. Het zweetspoor wordt altijd aan de lange zweetlijn (minimaal 10 m) uitgewerkt. Het bestaat namelijk niet dat een loslopende hond, zonder begeleiding, het spoor van een ziek stuk uitloopt, zonder dat hij bijvoorbeeld wordt afgeleid door een opspringend ree. Er is sprake van een teamsport: de zweethondengeleider ondersteunt de hond.

Inlevingsvermogen

De nazoek tot een goed einde brengen vergt het maximale van hond en geleider, maar ook veel van het geduld en inlevingsvermogen van de schutter/begeleider. De zweethond moet niet alleen op het spoor ruiken waar het stuk naartoe is gevluht, maar moet onderweg ook voortdurend al die andere geurtjes interpreteren. Hoort een bepaalde geur bij het spoor of is hij bijvoorbeeld afkomstig van een sprong reeën dat een half uur eerder over het spoor is gewisseld? Dit kost tijd, gun het nazoekteam dat. Regelmatig hoor ik van begeleiders tijdens de nazoek dat je wat hen betreft wel mag opgeven, terwijl ik

juist aan mijn hond merk dat hij ervan overtuigd is dat we het stuk binnen brengen.

Zorg dat je niet voor de hond loopt, dit leidt de hond af, net als luid praten. Bovendien is het noodzakelijk dat de zweethondengeleider vrij schootsveld heeft of eventueel kan uitwijken voor een aanvallend varken. Vaak draaien honden een ronde, het zogenoemde beugelen; ze zijn van het spoor afgeraakt en proberen dit al draaiende weer op te pakken. Blijf op dergelijke momenten stilstaan om de hond niet voor de voeten te lopen.

Het is omwille van de veiligheid en een succesvolle afloop van de nazoek gewenst dat de zweethondengeleider de regie in handen heeft

Hetzen

Vlucht het stuk uit het wondbed zonder de mogelijkheid een vangschot te plaatsen, dan zal de hond worden geslipt als de omstandigheden (wegen) het toelaten. Hier wordt van de jager kennis over de lokale situatie gevraagd; waar liggen de dichtstbijzijnde wegen en dekkingen waar het stuk mogelijk naar

toe kan vluchten? Geeft de hond standluid dan ga je met de zweethondengeleider richting het gestelde wild. In de meeste gevallen legt de geleider de laatste vijftig meter alleen af, zodat de kans om onopgemerkt bij het wild te komen toeneemt.

Ben je bij de nazoek betrokken als 'postend geweer' en hoor je vlakbij standluid, blijf dan op post! Niets is zo gevaarlijk als wanneer meerdere personen een vangschot willen afgeven zonder dat ze dat van elkaar weten. Het is aan de zweethondengeleider om het vangschot te geven op het wild waar zijn hond bij staat; soms is de geleider in staat de hond voor een kort moment bij het wild weg te krijgen.

Valt er een schot dan betekent dat niet automatisch dat de nazoek voorbij is. Wacht met naderbij komen tot je contact hebt gehad met de zweethondengeleider. Het kan zijn dat er nog een of meerdere schoten nodig zijn, de zweethondengeleider moet er op kunnen vertrouwen dat de jagers zich in de tussentijd niet verplaatsen. ■

